

Status på indsatsen mod social dumping 3. kvartal 2018

1. Indledning

Status på indsatsen mod social dumping efter 3. kvartal tegner i store træk samme billede som rapporten for 1. halvår af 2018.

Med udgangspunkt i en risikobaseret tilgang, hvor der er fokus på fysisk tilstedeværelse på bygge- og arbejdspladser, afdækker indsatsteamet fortsat mange tilfælde af social dumping. I de første tre kvartaler af 2018, er der konstateret underbetaling i 66 % af det færdigberegnete udsnit af dokumentkontroller.

Ved udgangen af 3. kvartal er der samlet gennemført 409 kontroller i 2018. I 3. kvartal er der udført 117 kontroller.

Indsatsteamet oplever fortsat succes med et mæglingmødekoncept til at sikre tilbagebetalinger af manglende løn, når der er konstateret overtrædelser af arbejdsklausulen.

De følgende afsnit viser, hvordan kontrolarbejdet konkret har udfoldet sig i 3. kvartal 2018.

2. Antal kontroller

Der skelnes i det følgende mellem to kontroltyper:

Screeningsbesøg (1 kontrol = 1 pladsbesøg), der er kontrolbesøg, hvor indsatssteamet udfører risikovurdering gennem tilstedeværelse på arbejdspladser og byggepladser. På et screeningsbesøg taler indsatssteamet med både ledelse og medarbejdere, for at danne et overblik over arbejdspladsen, og dem der udfører arbejdet. Indsatssteamet benytter også strukturerede interviews af udvalgte medarbejdere i risikovurderingen, hvilket efterfølgende kan bruges til at sammenholde med dokumentation fremsendt af arbejdsgiveren i en eventuel dokumentkontrol.

Screeningsbesøgene indgår i indsatssteamets risikovurdering, og er således med til at afgøre, om der bør foretages en dokumentkontrol.

Dokumentkontroller (1 kontrol = dokumentkontrol af én medarbejder), som indebærer, at leverandøren skal fremsende kopi af ansættelsesbeviser, lønsedler mv. til indsatssteamet, så der kan foretages en konkret beregning af, om arbejdsklausulen er overholdt. Det er på baggrund af dokumentkontroller, at der kan stilles krav om efterbetaling til medarbejderne, hvis der er konstateret materiel overtrædelse af arbejdsklausulen.

Antal kontroller fordelt på kontroltype (akkumuleret 1. -3. kvartal 2018)

● Dokumentkontrol ● Screeningsbesøg

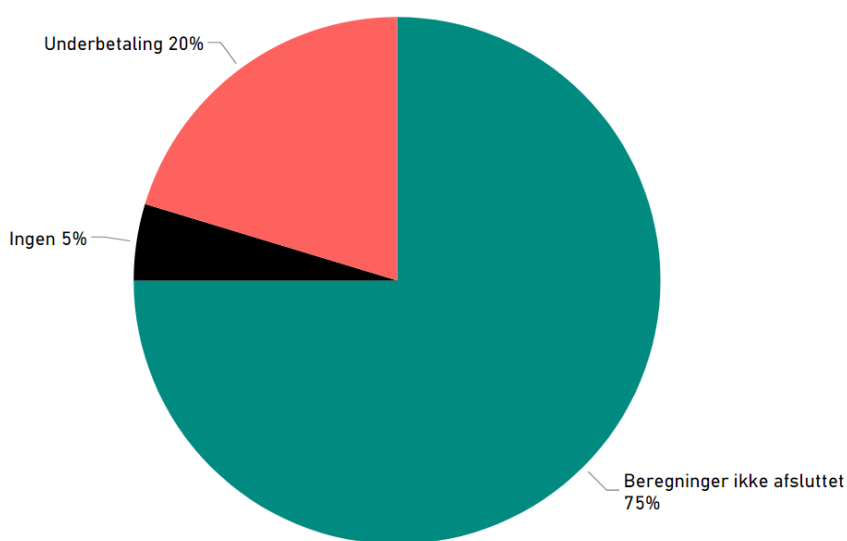
Ved udgangen af 3. kvartal er der samlet gennemført 409 kontroller i 2018. I 3. kvartal alene, er der udført 117 kontroller. Det dækker over både screeningsbesøg på en arbejdsplads/aftale og dokumentkontroller af enkelte medarbejdere.

3. Materielle overtrædelser af arbejdsklausulen

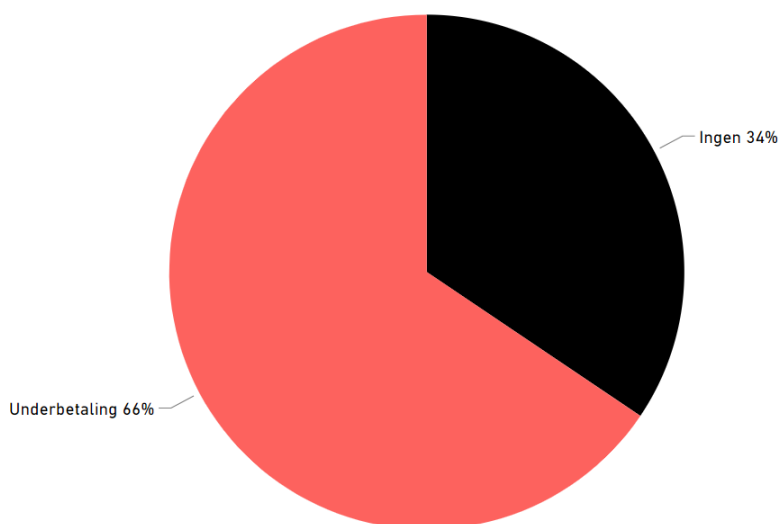
Der skelnes mellem *formelle overtrædelser* af arbejdsklausulen, som er den situation, hvor leverandøren ikke fremsender den dokumentation, som indsatsteamet har anmodet om, og *materielle overtrædelser*, som indebærer at indsatsteamet på baggrund af den fremsendte dokumentation, kan konstatere, at løn og ansættelsesvilkår er ringere end dem, som referenceoverenskomsten foreskriver.

Ud af de 64 dokumentkontroller, der er påbegyndt i 3. kvartal, er beregningerne afsluttet i 16 sager. Af disse 16 sager er der konstateret overtrædelser i 13 tilfælde, hvilket svarer til 20 % af de påbegyndte dokumentkontroller, mens der ikke er overtrædelser i de 3 resterende, svarende til 5 %. Der er således fire gange så mange sager med underbetaling end uden. Da der fortsat er 48 af kontrollerne fra 3. kvartal, svarende til 75 %, hvor beregningerne endnu ikke er afsluttede, er det stadig for tidligt at vurdere det fulde omfang af overtrædelsessagerne.

Andel af dokumentkontroller med overtrædelser - 3. kvartal 2018

Andel af færdigberegnete dokumentkontroller med overtrædelser - akkumuleret for 2018 efter 3. kvartal

På tværs af de første 3 kvartaler, er der færdigberegnet 151 dokumentkontroller, og heraf er der konstateret overtrædelser i 99 tilfælde. Dvs. at der i 66 % af det færdigberegnete udsnit, af samtlige kontroller i 2018, er konstateret materielle overtrædelser.

Graferne viser resultatet af de dokumentkontroller, der er foretaget af medarbejderes løn- og ansættelsesforhold. Udover andelen af personer, udtaget til kontrol, der har været udsat for overtrædelse af arbejdsklausulen, giver oversigten nedenfor også overblik over, hvor stor procentdel af de leverandøraftaler, hvor der er gennemført en eller flere dokumentkontroller, som har været omfattet af en overtrædelsessag.

Materielle overtrædelse på hhv. personniveau og aftaleniveau	Personniveau	Aftaleniveau
4. kvartal 2017 (<i>Bureau Veritas¹</i>)	5,5 %	14 %
1. kvartal 2018 (<i>100 % færdigberegnet</i>)	61 %	75 %
2. kvartal 2018 (<i>aktuel status - 39 % ikke færdigberegnet</i>)	<i>Minimum 40 %</i>	<i>Minimum 67 %</i>
3. kvartal 2018 (<i>aktuel status - 75 % ikke færdigberegnet</i>)	<i>Minimum 20 %²</i>	<i>Minimum 33 %</i>
Færdigberegnet udsnit af kontroller på tværs af 1.-3. kvartal 2018	66 %	74 %

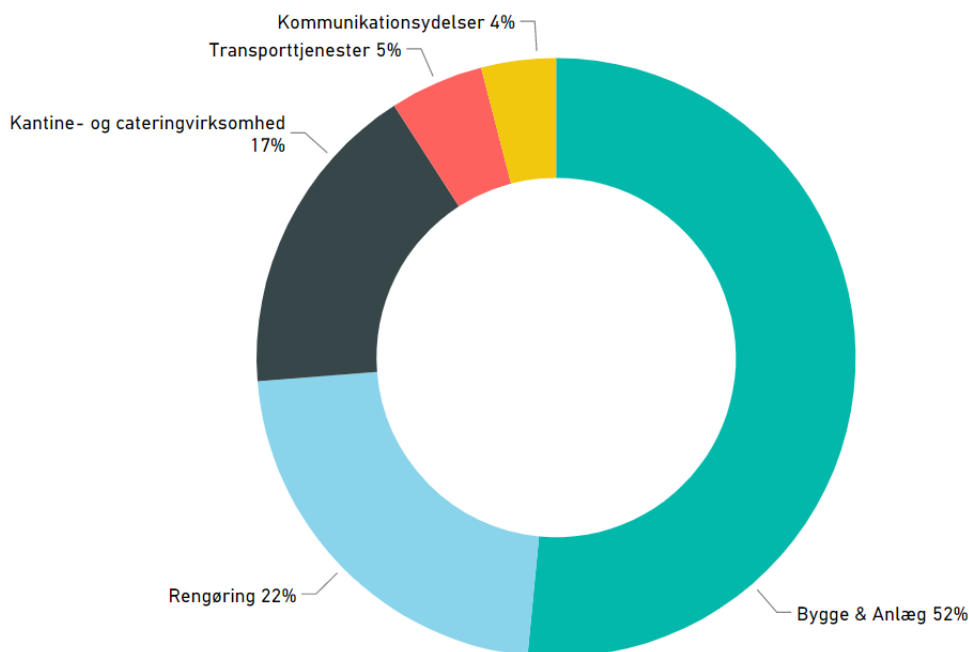
¹ Københavns Kommune benyttede sig af det eksterne indsatsteam, Bureau Veritas, frem til årsskiftet 2018

² Foreløbigt er der konstateret overtrædelser i 13 ud af 64 dokumentkontroller

4. Karakteristika ved de materielle overtrædelser

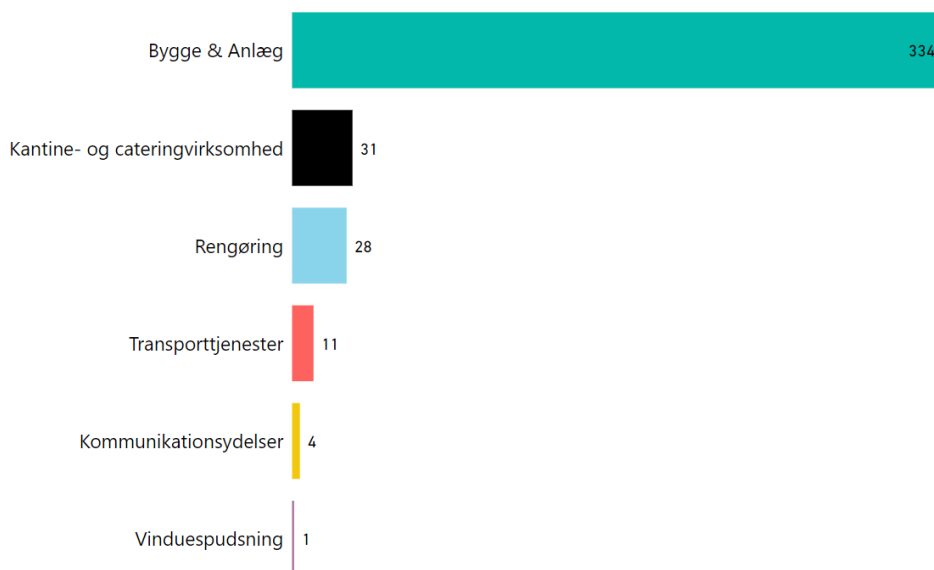
De to grafer nedenfor viser, i hvilke brancher indsatssteamet har fundet flest overtrædelser, og hvor mange kontroller der er udført i de forskellige brancher. Fordelingen af de foreløbigt konstaterede overtrædelser af arbejdsklausulen på forskellige brancher, afspejler langt hen ad vejen, hvor indsatssteamet har gennemført flest kontroller.

Materielle overtrædelser fordelt på branche - akkumuleret for 2018 efter 3. kvartal

Bygge- og anlægsbranchen vil gennemgående være et fokusområde i indsatsen, både fordi det er en risikobranche med hensyn til social dumping, og fordi kommunen har en stor aftalevolumen på området. De tip som indsatssteamet modtager fra informanter internt i kommunen samt via hotlinehenvendelser fra eksterne anmeldere, er også bestemmende for, hvilke branche-, aftale- og

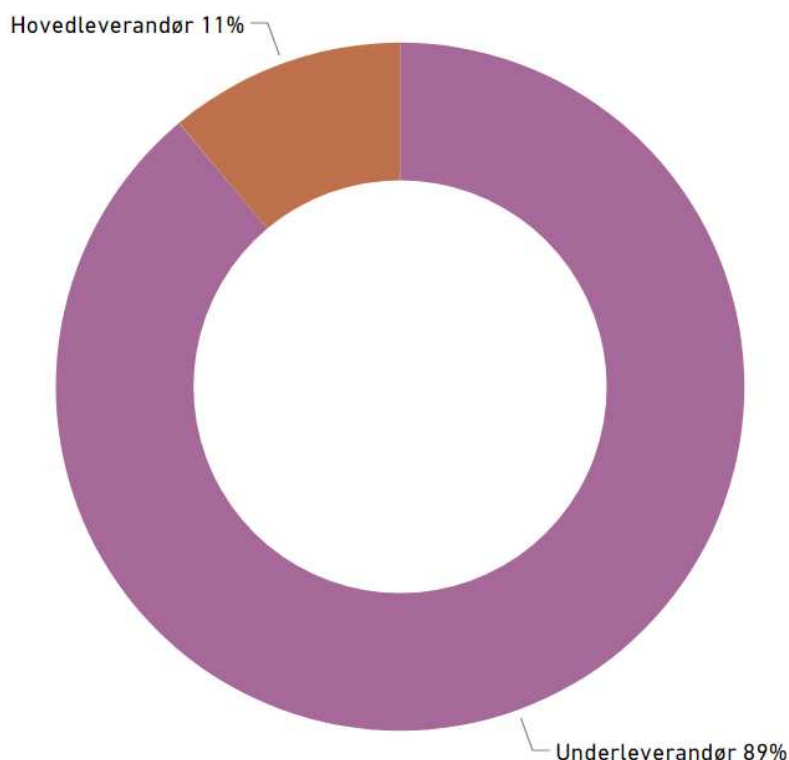
Antal kontroller fordelt på branche - akkumuleret for 2018 efter 3. kvartal

overenskomstområder, der tages fat på.

Erfaringen fra de gennemførte kontroller i de første 3 kvartaler af 2018, er at flere led i leverandørkæder kan højne risikoen for overtrædelser af arbejdsklausulen. Fordelingen af materielle overtrædelser på ansatte hos hhv. hovedleverandører og underleverandører viser også, at der er konstateret flest overtrædelser i underleverandørkæder. Her skal der dog gøres opmærksom på betydelige brancheforskelle. Branchen ”Kantine- og cateringvirksomhed” udgør størstedelen af de tilfælde, hvor der er konstateret overtrædelser for en medarbejder, ansat direkte hos hovedleverandøren, nemlig 7 ud af samtlige 11 tilfælde (11 % i grafikken nedenfor). Ser man imidlertid på Bygge- og Anlæg, er der indtil videre kun udført dokumentkontroller på underleverandørers medarbejdere, fordi hovedleverandørernes medarbejdere ikke er blevet vurderet som i risikozonen på screeningsbesøgene, samt at flere af disse tidligere er kontrollerede af Bureau Veritas, uden at der er fundet overtrædelser. Derfor er det også 100 % af alle de materielle overtrædelser i Bygge- og Anlægsbranchen, som er fundet hos underleverandører.

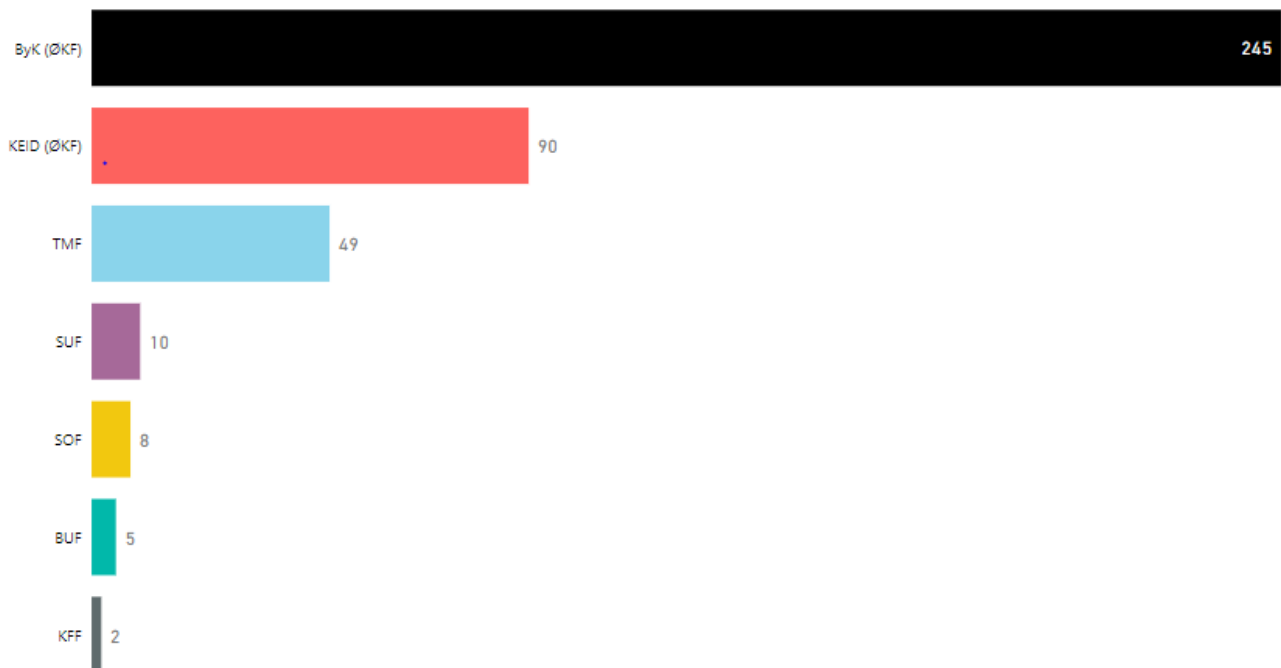
Materielle overtrædelser fordelt på ansatte hos hhv. HL og UL - akkumuleret for 2018 efter 3. kvartal

I takt med at der udføres flere kontroller, opbygges også et større datagrundlag, som kan bruges i risikovurderingen. På bygge- og anlægsområdet er overtrædelsessagerne dog bredt fordelt på forskellige underbrancher, bygge-faser, faggrupper, og ligeledes findes der både overtrædelser på store projekter, som fx skolebyggeri og på mindre kontrakter. Bredden i kontrakt- og aftaletyper, hvor der findes overtrædelser, gør sig også gældende for de øvrige brancher.

Fordelingen af kontrollerne på de forskellige forvaltningsenheder hænger stadig sammen med, hvilke brancher der har været i fokus i det løbende kontrolarbejde. Hhv. ByK (ØKF), KEID (ØKF) og TMF har mange bygge- og anlægsaftaler, som tilsvarende er der, hvor der foretages flest kontroller. Ser man på kontrollerne af serviceydelser indenfor transport, rengøring og kommunikationsydelser, er størstedelen foretaget på baggrund af træk på rammeaftaler administreret i KEID (ØKF), som bl.a. er kontraktholder på kommunens større fællesaftaler. Det enkelte indkøb er dog typisk foretaget af andre forvaltninger, hvilket *ikke* fremgår af nedenstående opgørelse.

Antal kontroller fordelt på forvaltninger - akkumuleret for 2018 efter 3. kvartal

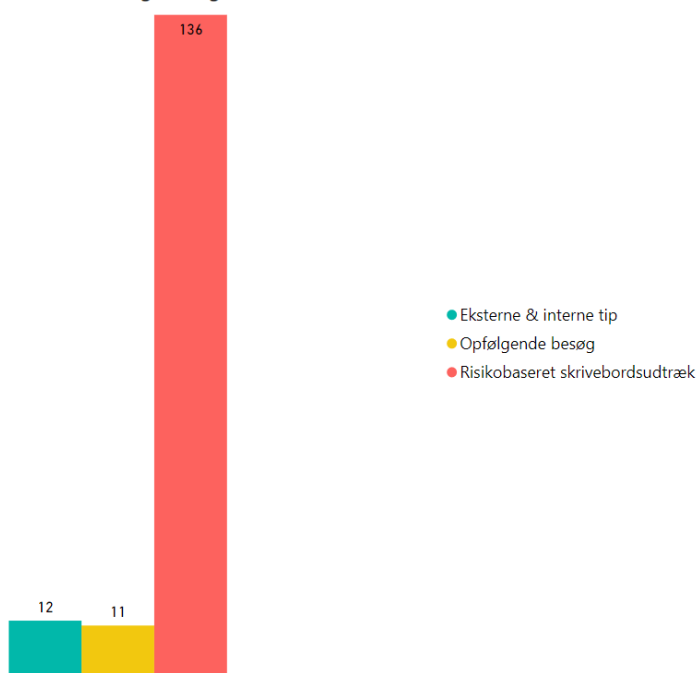
5. Risikobaseret fremgangsmåde

Følgende beskriver, hvordan indsatssteamet foretager en risikobaseret udvælgelse af sager til henholdsvis screeningsbesøg og dokumentkontroller.

De aftaler, som er udtaget til **screeningsbesøg**, er primært udvalgt på baggrund af et risikobaseret skrivebordsudtræk, dvs. en vurdering foretaget af indsatssteamet ved skrivebordet af, hvor der er risiko for social dumping. Herudover er der en mindre andel af kontrollerne, som er genbesøg, for at følge op på forhold, der er konstateret ved det forrige screeningsbesøg, og nogle der

er udvalgt på baggrund af interne og eksterne tip. Indsatssteamet modtager forskellige former for tip. Når et tip omhandler konkrete virksomheder eller medarbejdere, der aktuelt udfører arbejde for Københavns Kommune, udfører indsatssteamet et screeningsbesøg og eventuelt dokumentkontroller umiddelbart efter. Indsatssteamet modtager i nogle tilfælde anmeldelser om arbejdspladser, der ved nærmere undersøgelse viser sig ikke at tilhøre en aftale/kontrakt som ejes af Københavns Kommune, men langt hovedparten af henvendelserne via hotlinen og andre kanaler, er brugbare informationer i indsatssteamets løbende planlægning og risikovurdering.

Baggrund for screeningsbesøg i 2018 - akkumuleret efter 3. kvartal

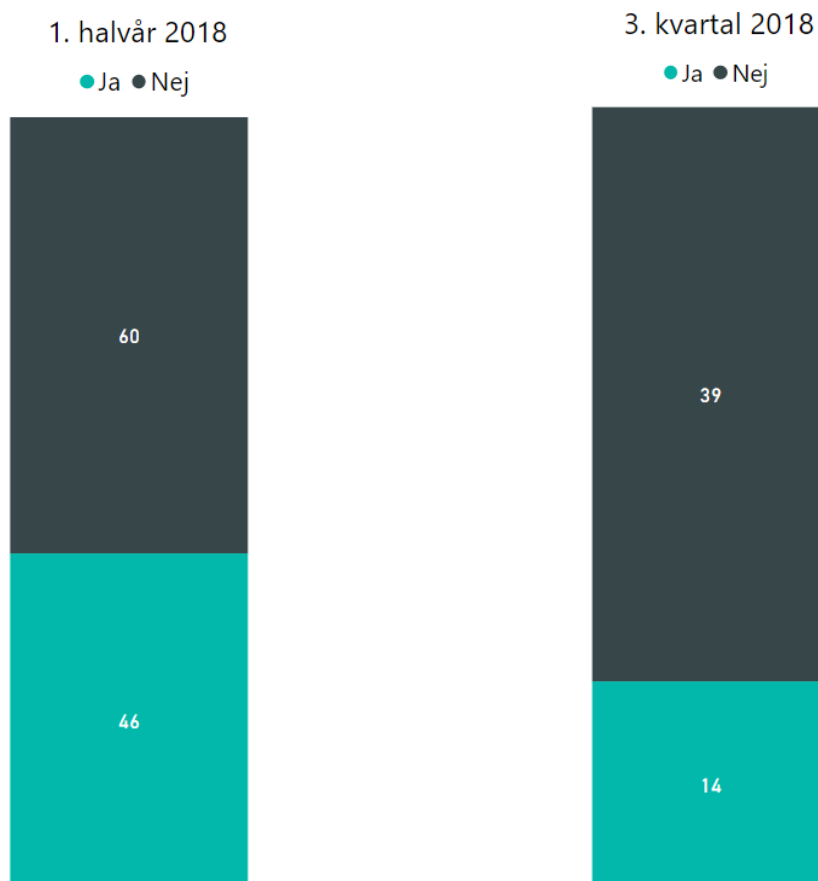
Antal eksterne tips om mulig social dumping:

September	1
August	0
Juli	4
Juni	3
Maj	7
April	6
Marts	2
Februar	1
Januar	4

Udover de eksterne tips, som blandt andet modtages via den telefoniske hotline, modtager indsatssteamet også interne tip fra medarbejdere i forvaltningerne.

Formålet med **screeningsbesøg** er at vurdere, om der er grund til yderligere kontrol. Når det i forbindelse med besøget vurderes, at der er en konkret risiko for social dumping, betyder det oftest, at der foretages dokumentkontroller af udvalgte medarbejdere, men det kan også betyde, at arbejdspladsen genbesøges umiddelbart efter, for at følge op på konkrete forhold, der er konstateret på screeningsbesøget.

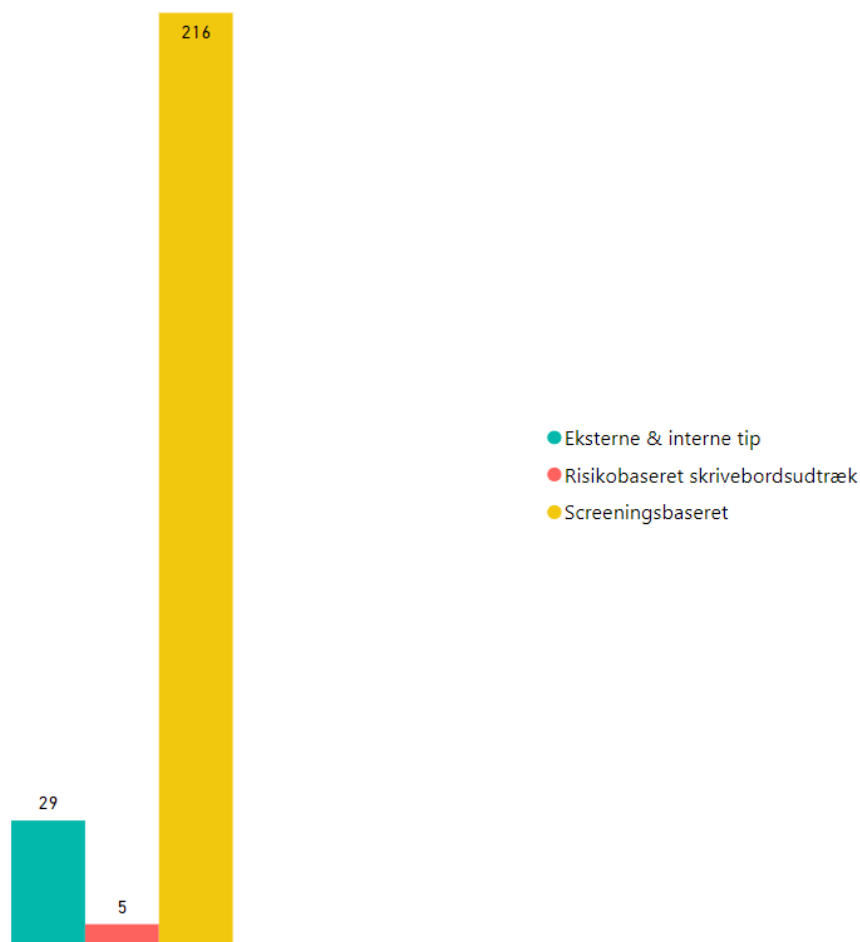
Følgende grafer viser, hvor mange screeningsbesøg der giver anledning til yderligere kontrol:

Andelen af screeningsbesøgene der har givet anledning til yderligere kontrol, er faldet fra lidt under halvdelen i 1. halvår til lidt under en tredjedel i 3. kvartal. Om forskydningen skyldes tilfældigheder, en mere effektiv risikovurdering, eller en øget præventiv effekt, er der ikke på nuværende tidspunkt et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere.

Oversigten over **baggrunden for dokumentkontrollerne** illustrerer, at udvælgelsen fortsat er overvejende screeningsbaseret. Det betyder i praksis, at indsatsteamet har lavet en konkret vurdering af behovet for dokumentkontrol på et screeningsbesøg. I nogle tilfælde er medarbejdere udvalgt ud fra en mandskabsliste efter et screeningsbesøg, fordi de ikke var tilstede på tidspunktet for besøget, men hvor deres funktion eller den (under)leverandør de er ansat hos, er identificeret som værende i risikozonen. Når det vurderes, at der er behov for at lave dokumentkontrol, for at afdække mistanke om overtrædelse af arbejdsklausulen, udvælger indsatsteamet et passende antal medarbejdere til kontrol. Herefter er der altid mulighed for at udvide kontrollen til flere relevante medarbejdere, hvis der bliver konstateret materielle overtrædelser i en eller flere af de første stikprøver.

Baggrund for dokumentkontroller i 2018 - akkumuleret efter 3. kvartal

I 3. kvartal er der iværksat 14 dokumentkontroller fordelt på 4 forskellige aftaler på baggrund af interne og eksterne tip. Det svarer til en fordobling af dokumentkontroller, som er direkte afledt af tip, i forhold til de forrige kvartaler.

6. Understøttelse af sager fra start til slut

Når indsatsteamet har konstateret en materiel overtrædelse af arbejdsklausulen, pågår processen med at sikre tilbagebetaling af den manglende løn til de omfattede medarbejdere. Udover at stille lønkrav med tilbagevirkende kraft, kræver indsatsteamet også dokumentation for, at de overtrædende virksomheder fremadrettet vil kunne overholde arbejdsklausulens krav til løn- og arbejdsvilkår, hvis de fortsat udfører arbejde på den pågældende aftale for Københavns Kommune.

Indsatsteamet afslutter først overtrædelsessager, når der er dokumenteret imødekommelse af efterbetalingskrav, samt rettet op på eventuelle øvrige overtrædelser af løn- og ansættelsesforhold iht. arbejdsklausulen. Dette er faciliteret ved hjælp af mæglingsmøder, hvor der fastlægges en køreplan for at få leverandører til at rette op på overtrædelser af arbejdsklausulen. Hensigten med mæglingsmødet er at etablere en dialog om den overtrædelse, som indsatsteamet har konstateret, hvilket er med til at kvalitetssikre grundlaget for beregningerne, og afdække om der er andre relevante omstændigheder, der skal tages højde for. Et mæglingsmøde kan omhandle flere overtrædelsessager knyttet til samme leverandøraftale, og til mødet deltager repræsentanter fra hovedleverandøren, eventuelt implicerede underleverandører, indsatsteamet, og sædvanligvis også den kontraktansvarlige i forvaltningen.

Der er indtil videre gennemført 16 mæglingsmøder med leverandører i de kontroller, der er påbegyndt i 1., 2. og 3. kvartal. Herudover er der gennemført 12 mæglingsmøder i de overtrædelsessager, som indsatsteamet har arvet fra Bureau Veritas.

Det er indsatsteamets opfattelse, at det er den mest effektive måde at bekæmpe social dumping på, ligesom det sikrer et bedre grundlag for samarbejde med leverandøren i relation til de øvrige ydelser, som leverandøren skal levere til kommunen. Hvis leverandøren ikke deltager i dette samarbejde, vil indsatsteamet dog anbefale kontraktholderforvaltningen straks at sanktionere overtrædelserne. I de første 3 kvartaler af 2018 har det ikke været nødvendigt at tage hårdere sanktioner end mæglingsmødet i brug for at rette op på materielle overtrædelser. I 2. kvartal er der dog udstedt dagbod til hovedleverandøren for formel overtrædelse af arbejdsklausulen i to sager, hvilket havde den effekt, at indsatsteamet modtog den krævede dokumentation.

7. Uddannelsesklausul

Som tidligere beskrevet i kvartalsrapport for første og andet kvartal 2018, er uddannelsesklausulen et nyt element i indsatsen mod social dumping. Det er i den forbindelse besluttet, at indsatsteamet på et dialogbaseret grundlag skal følge op på i hvor høj grad de krævede antal praktikårsværk i kommunens aftaler med uddannelsesklausuler, bliver realiseret. Udfordringen for indsatsteamet har imidlertid været, at der p.t. ikke eksisterer et samlet overblik over antallet af krævede praktikårsværk på tværs af kommunens kontrakter. Indsatsteamet har på den baggrund udarbejdet en løsning, der indebærer at alle forvaltninger fremover skal indberette disse oplysninger digitalt, når de registrer deres kontrakter/aftaler i aftalesystemet.

CSR-enheden har, i samarbejde med andre forvaltningsenheder (TMF og ByK), endvidere initieret et udviklingsarbejde i forhold til kommunens brug og håndhævelse af uddannelsesklausulen, for at sikre flere lærer- og praktikpladser. Fokus er på, dels at udvide anvendelse af uddannelsesklausulen, der hvor potentialet for krav sætning til antal praktikårsværk ikke er fuldt udnyttet, dels på at understøtte leverandørernes opfyldelse af kravene, gennem løbende dialogbaseret opfølgning.

Ved udgangen af 2018 kan indsatsteamet opstille en beregning af, hvorvidt kommunens leverandører uddanner det krævede antal elever og lærlinge jf. uddannelsesklausulen, og give en vurdering af compliance på baggrund af data fra de gennemførte kontroller.

Ydermere har indsatsteamet på baggrund af dialog med erhvervsskoler i København konstateret, at udfordringer med at skaffe elevpladser pt. er særlig aktuel inden for visse erhvervsuddannelser. Eksempelsvis har erhvervsskolen Teknisk Erhvervsskole Center (TEC) pt. over 300 IT-elever (IT-supportere og datateknikere), som mangler elevpladser samtidig med, at virksomheder i Danmark ifølge TEC oplever massive udfordringer med at rekruttere it-kyndige. Hver tredje it-virksomhed må således, ifølge TEC, sige nej til opgaver på grund af mangel på arbejdskraft og ofte vælges en udlicitering af opgaver til udlandet.

Indsatsteamet er på den baggrund i dialog med TEC om et eventuelt partnerskab, hvor TEC og Københavns Kommune, via de eksisterende uddannelsesklausuler, kan bidrage til at løfte dette område. Et sådant samarbejde vil med tiden kunne bidrage til indsatsteamets arbejde med de øvrige erhvervsuddannelsesområder og uddannelsesklausulerne.

8. Afsluttede og verserende materielle overtrædelsessager

Status på verserende materielle overtrædelsessager ved udgangen af 3. kvartal 2018

Forvaltning	Branche	Problem og håndtering (anonymiseret)
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er sket en efterbetaling af 1.232.564,81 kr. til 19 udstationerede medarbejdere, ansat hos en underleverandør. Medarbejderne er blevet underbetalt for arbejde udført på aftalen. Dette beløb udgør størstedelen af det samlede efterbetalingskrav, som CSR-enheden har vurderet, at de pågældende medarbejdere er berettigede til. Der er indtil videre afholdt 4 mæglingsmøder i sagen, og der pågår stadig en mæglingsproces, med henblik på at sikre efterbetaling af det resterende lønkrav.
KEID (ØKF)	Rengøring	CSR-enheden har konstateret overtrædelse af arbejdsklausulen for 20 medarbejdere, fordelt på en kæde af underleverandører (vikarbureauer) til hovedleverandøren. De 14 af medarbejderne, som var ansat i 2. led i leverandørkæden, er blevet underbetalt med i alt 28.337,04 kr. For de øvrige 6 medarbejdere, der er hyret ind gennem de yderste led i vikarkæden, har hovedleverandøren og CSR-enheden modtaget formodet forfalskede dokumenter, hvilket har ført til politianmeldelse. Den materielle overtrædelse er efter mæglingsmøde sat til 17.244,97 kr. fordelt på 6 medarbejdere. På et opfølgende mæglingsmøde påtog hovedleverandøren sig ansvaret for efterbetalingen til samtlige 20 medarbejdere på i alt 45.582,01 kr. CSR-enheden afventer dokumentation for, at der er sket efterbetaling.
TMF	Kantine/Køkken (To kontrakter med samme leverandør)	CSR-enheden har konstateret overtrædelser af arbejdsklausulen for tre medarbejdere. Den ene overtrædelse omhandlede en medarbejder, der ikke var ansat nogen steder, men havde fået besked på, at han kunne få betaling af den medarbejder, han afløste hos hovedleverandøren. Den pågældende person er på baggrund af kontrollen efterfølgende blevet ansat, og har fået løn for det arbejde, han har udført. Den anden medarbejder er ansat hos hovedleverandøren, og var underbetalt med 20.608,02 kr. over en længere periode. Den tredje var en vikar fra en underleverandør, som manglede 3.616,9 kr. Der er aftalt en efterbetaling og tilpasning af ansættelseskontrakter, og CSR-enheden afventer dokumentation herfor.

SUF	Byggeri	CSR-enheden har konstateret en overtrædelse af arbejdsklausulen for 5 medarbejdere hos en underleverandør på aftalen. De endelige beregninger viser en underbetaling på samlet 96.054,51 kr. Efter et mæglingmøde er det aftalt med hovedleverandøren, at de skal sørge for, at der foretages en efterbetaling. CSR-enheden afventer dokumentation herfor.
KEID (ØKF)	Byggeri	CSR-enheden har konstateret overtrædelse af arbejdsklausulen for 3 medarbejdere hos en underleverandør. CSR-enheden er ved at klarlægge de sidste forhold i beregningsgrundlaget, og derefter vil der blive fremsat et efterbetalingskrav.
BYK (ØKF)	Byggeri	CSR-enheden har konstateret en overtrædelse af arbejdsklausulen for en medarbejder hos en underleverandør på aftalen. Den præcise størrelse af underbetalingen er ved at blive beregnet, og herefter vil der blive fremsat et efterbetalingskrav.
KEID	Kantine- og catering-virksomhed	CSR-enheden har konstateret overtrædelse af arbejdsklausulen for hhv. 3 medarbejdere hos hovedleverandøren, og 4 medarbejdere hos en underleverandør (vikarbureau). Der er indkaldt til mæglingmøde med henblik på at klarlægge nogle forhold i beregningsgrundlaget. Herefter vil der blive fremsat efterbetalingskrav.
SOF	Kantine- og catering-virksomhed	CSR-enheden har konstateret overtrædelse af arbejdsklausulen for 5 medarbejdere hos en underleverandør (vikarbureau) på aftalen. Medarbejderne mangler mellem 128 og 136 kr. i timen, og det samlede tilbagebetalingskrav beløber sig til 7.074,51 kr. CSR-enheden afventer dokumentation for, at der er foretaget efterbetaling.
KEID (ØKF)	Vedligehold	Denne sag har CSR-enheden overtaget fra det eksterne indsats-team Bureau Veritas. På baggrund af yderligere fremsendt dokumentation er efterbetalingskravet for en medarbejder opgjort til 795,15 kr. CSR-enheden afventer dokumentation for, at der er sket efterbetaling, hvorefter sagen kan afsluttes.

Materielle overtrædelsessager afsluttet i 3. kvartal 2018

Forvaltning	Branche	Problem og håndtering (anonymiseret)
BYK (ØKF)	Nedrivning	CSR-enheden har konstateret overtrædelser af arbejdsklausulen for 8 medarbejdere hos en underleverandør på aftalen. Nogle af medarbejderne har fået en timeløn (inkl. pension, ferie mv.) på helt ned til 80 kr. Medarbejderne var samlet set blevet underbetalt med 69.929,06 kr. over en 6-ugers periode. Der er efterfølgende sikret en efterbetaling af den manglende løn til de pågældende medarbejdere.
ByK (ØKF)	Byggeri	CSR-enheden har konstateret overtrædelse af arbejdsklausulen hos en underleverandør. En medarbejder havde ikke fået løn for 56 timer svarende til 11.210 kr. Der er efterfølgende sikret efterbetaling af den manglende løn til den pågældende medarbejder.